

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoE/116/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4415207880
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4415207880.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovvej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Advokát s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 36 865 141, proti povinnému: J. F., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom S., o vymoženie 190,- eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 21. apríla 2020 č. k. 11Er/474/2015-12 v spojení s opravným uznesením zo dňa 3. júna 2021 č. k. 11Er/474/2015-34 takto

rozhodol:

Odvolací súd konanie **z a s t a v u j e**.

Oprávnený nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolf Krutý, PhD., Exekútorický úrad so sídlom Bratislava, Záhradnícka 60, zo dňa 16. 02. 2015 zamietol. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 41 ods. 1, § 44 ods. 2, § 243h ods. 1 Exekučného poriadku, § 52 ods. 1, 2, 3 a 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 Občianskeho zákonníka.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal oprávnený v zákonom stanovenej lehote odvolanie a žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací podľa § 34 CSP pred prejednaním veci a rozhodnutím o odvolaní, skúmajúc procesné podmienky (§ 161 CSP), za splnenia ktorých môže vo veci konať a rozhodnúť a po zistení, že povinný v rámci konania stratil procesnú subjektivitu, dospel k záveru, že konanie je potrebné podľa § 63 ods. 1 CSP zastaviť.

4. Z obsahu spisu vyplýva, že exekučné konanie začalo dňa 14. februára 2015, keď bola pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD., so sídlom Bratislava, Záhradnícka 60, spísaná zápisnica o návrhu na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku vydaného Stálym rozhodcovským súdom zriadeným zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s., so sídlom Bratislava, Karlovske rameno 8, IČO: 35 922 761, pod sp. zn. SR 03050/14 zo dňa 27. októbra 2014, ktorý mal nadobudnúť právoplatnosť dňa 19. decembra 2014 a vykonateľnosť dňa 22. decembra 2014. Následne súd prvej inštancie rozhodol napadnutým uznesením. Zo súdneho spisu ďalej vyplýva, že povinný dňa 05. 06. 2020 zomrel a po ktorom sa na Okresnom súde Nové Zámky vedie dedičské konanie pod sp. zn. 16D/878/2020, Dnot 238/2020. Okresný súd Nové Zámky uznesením zo dňa 10. mája 2021 č. k. 16D/878/2020-41, Dnot 238/2020 dedičské konanie po poručiteľovi (povinnom) zastavil z dôvodu nemajetnosti poručiteľa podľa ust. § 187 ods. 1 CMP. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 29. mája 2021.

5. Podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

6. Podľa § 63 ods. 1 CSP ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

7. Podľa § 66 CSP ak strata procesnej subjektivity nastane až po vyhlásení rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, postupuje súd podľa § 63 a 64; vyhláseným rozhodnutím zostáva súd viazaný.

8. Podľa § 237 ods. 1 CSP súd je viazaný uznesením, len čo ho vyhlásil; ak nebolo vyhlásené, len čo ho vydal.

9. Podľa § 161 ods. 1 a 2 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len procesné podmienky). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

10. Podľa § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 7 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé. Smrťou táto spôsobilosť zanikne. Ak smrť nemožno preukázať predpísaným spôsobom, súd fyzickú osobu vyhlási za mŕtvu, ak zistí jej smrť inak. Za mŕtvu súd vyhlási aj nezvestnú fyzickú osobu, ak so zreteľom na všetky okolnosti možno usúdiť, že už nežije.

12. Ak bolo dedičské konanie zastavené z dôvodu, že porúčiteľ zanechal len majetok nepatrnej hodnoty, je potrebné vychádzať zo záveru, že vydaný majetok nepatrnej hodnoty osobe, ktorá sa postarala o porúčiteľov pohreb, nie je nadobudnutý titulom dedenia ale titulom rozhodnutia súdu (§ 132 Občianskeho zákonníka), pričom takáto osoba nemusí byť ani osobou, o ktorej sa možno dôvodne domnievať, že je porúčiteľovým dedičom, zároveň platí, že takáto osoba nevstupuje ani do práv a povinností porúčiteľa, a teda nie je jeho právnym nástupcom (R 18/1986), rovnako ako ostatní účastníci dedičského konania, ktoré bolo zastavené z dôvodu majetku porúčiteľa nepatrnej hodnoty (§ 188 ods. 1 CMP), keďže v takomto konaní sa ani neprikróčilo k zisťovaniu dedičského práva a k stanoveniu dedičských podielov (II. ÚS 525/2013).

13. Ustanovenie § 161 ods. 1 CSP ukladá súdu povinnosť kedykoľvek za konania prihliadať na to, či sú splnené zákonom stanovené procesné podmienky konania, bez existencie ktorých nemôže dôjsť k rozhodnutiu vo veci samej. Medzi základné procesné podmienky okrem iných, ktoré má súd skúmať po celý čas aj bez návrhu je splnenie podmienky - spôsobilosť byť účastníkom konania. Spôsobilosťou byť účastníkom konania (tzv. procesná subjektivita) sa rozumie spôsobilosť byť nositeľom práv a povinností, ktoré mu zákon priznáva, prípadne ukladá účastníkom. Ide o spôsobilosť byť subjektom procesnoprávneho vzťahu, ako jedného zo základných predpokladov pre vznik procesnoprávneho vzťahu v zahájenom civilnom súdnom konaní. Spôsobilosť byť účastníkom konania má zásadne ten, kto má podľa hmotného práva spôsobilosť mať práva a povinnosti. Procesná subjektivita tak splýva so subjektivitou hmotnoprávnou.

14. Ak v priebehu konania súd zistí, že účastník konania stratil spôsobilosť byť účastníkom konania, teda ak fyzická osoba zomrie alebo právnická osoba zanikne, súd podľa povahy veci posúdi, či má konanie zastaviť alebo či môže v ňom pokračovať. V prípade, ak fyzická osoba, ktorá je účastníkom konania, v priebehu konania zomrie, t. j. stratí spôsobilosti byť účastníkom konania, súd pokračuje v konaní s jej právnym nástupcom. Keď niet právneho nástupcu, nemôže súd v konaní ďalej pokračovať, pretože v spojitosti s nedostatkom spôsobilosti byť účastníkom konania ide o neodstrániteľnú vadu konania vedúcu obligatórne k zastaveniu konania.

15. Účastníkmi exekučného konania sú oprávnený a povinný. Vykonanie exekúcie prichádza do úvahy len proti tomu, kto je označený ako povinný (pasívna exekučná legitímácia) v exekučnom titule a iba v prospech toho, kto má podľa exekučného titulu právo na plnenie (aktívna exekučná legitímácia). Po

vydaní exekučného titulu môže dôjsť k prechodu povinnosti alebo práva z exekučného titulu na inú fyzickú alebo právnickú osobu, príp. na štát. K prechodu dochádza univerzálnou sukcesiou (smrť fyzickej osoby, zánik právnickej osoby bez likvidácie s právnym nástupcom, predaj podniku) a singulárnou sukcesiou, ktorá sa považuje za prevod práva alebo prevzatie povinnosti (postúpenie pohľadávky, prevzatie dlhu, zmluva o prevode vlastníckeho práva a k veci).

16. Ustanovenie § 66 CSP upravuje situáciu, kedy k strate procesnej subjektivity dôjde až po vyhlásení rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Predmetné ustanovenie stanovuje, že v prípade straty procesnej subjektivity, ktorá nastala až po vyhlásení rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, je potrebné postupovať podľa § 63 a § 64 CSP; vyhláseným rozhodnutím však zostáva súd viazaný. Účelom predmetného ustanovenia malo byť odstránenie aplikačných problémov v praxi, ktoré nastávali v prípade, ak k strate procesnej subjektivity došlo po vyhlásení rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Ako uvádza dôvodová správa, „súd tak bude môcť napríklad doručiť a správoplatníť toto rozhodnutie, čo doteraz možné nebolo“. Ak k strate procesnej subjektivity strany resp. účastníka dôjde po vyhlásení rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, súd v prípade fyzickej osoby postupuje podľa § 63 CSP. Ak súd zistí, že je potrebné konanie zastaviť, napríklad zomretá fyzická osoba nemá dedičov, konanie zastaví. Odvolací súd zdôrazňuje, že dodatok „vyhláseným rozhodnutím zostáva súd viazaný“ znamená, že súd v uznesení, ktorým konanie zastavuje podľa § 63 ods. 1 alebo § 64 CSP, nedisponuje oprávnením na zrušenie predchádzajúceho vyhláseného rozhodnutia, ak v čase, keď rozhodoval súd prvej inštancie, boli splnené procesné podmienky pre jeho vydanie.

17. Keďže povinný zomrel v odvolacom konaní, avšak skôr ako odvolací súd o odvolaní rozhodol, t. j. po vydaní napadnutého uznesenia súdom prvej inštancie a dedičské konanie po povinnom bolo zastavené pre nemajetnosť, je zrejmé, že povinnosť vyplývajúca z exekučného titulu v predmetnom konaní neprešla na jeho právneho nástupcu (dedičov alebo iné osoby podľa výsledku dedičského konania). Odvolací súd v tomto aspekte konštatuje, že smrťou povinného bez právneho nástupcu (dediča) došlo k neodstrániteľnej procesnej prekážke, ktorá pre odvolací súd zakladá povinnosť v zmysle § 63 ods. 1 CSP konanie zastaviť.

18. Sumarizujúc vyššie uvedené, z dôvodu straty procesnej subjektivity povinného ako účastníka exekučného konania bez právneho nástupcu, resp. dediča, odvolací súd konanie zastavil.

19. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP, podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne súd aj bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu v konaní vo veci, ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie. Zásada procesnej zodpovednosti podľa ustanovenia § 256 CSP znamená, že trovy je povinná uhradiť tá zo strán, ktorá zavinila, že vznikli. V danom prípade povinný stratil procesnú subjektivitu, prestal byť účastníkom exekučného konania, v dôsledku čoho došlo k zastaveniu konania. Z dôvodu, že niet subjektu, ktorý by mal znášať náhradu trov odvolacieho konania, odvolací súd v súlade s čl. 4 ods. 2 CSP rozhodol tak, že oprávnenému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).